HELIANTHO SPLENDIDISSIMO
ΗΛΙΩ SUO,
CELSIORI ITEM CELSO,
IMPERIAL. ACADEM. LEOPOLDIN.
PRÆSIDI AC DIRECTORI,
PHOSPHORUS S.
Georg. Casp. Kirchmajer.
Prolixo animo paucissima hæc, aliaq;
consecrat,
Cum observantia & deb. Off.

WITTENBERGÆ,
Charact. MATTHÆI HENCKELII, Acad. Typogr.
ANNO M DC XC.

Vos, propter meritorum excellentiam, conjunxit nuper CÆSAR OPT. Idemqve à Victoriis, ad Orientem Solem hactenùs, qvamdiu Domus AUSTRIOR. floruit, insolitis & gloriosis, MAX. *nimirum* LEOPOLDUS Noster, ac in ordinem Germanicæ Nobilitatis, Nobiles virtutibus, Personæ Majestaticæ Archiatros, Palatii Lateranensis Comites & Consistorii Imperialis, solemnissimo Diplomate creavit, certè inter suos adoptavit; hos, honoris gratiâ, conjungo Phosphorus, decenter. Gratulor deinde Vobis, Domini, non verbis ampliùs, sed pectore ab imo! Deum comprecatus, ut hæc famæ gloriæqve præmia perpetua sint Vobis atqve pro-

pria

pria! Sapientiam profesſis nihil dignius, ſublimiusqve nihil, niſi SALIS ADMIRANDA, dedicare VOLCKAMERO meo, SCHRöCKIOqve, LUCÆ F. Patronis & Collegis venerandis, potui. Et debui, inprimis, qvòd his demum proximis diebus (forſan ſeriùs? ſolviſſem enim gratias maturè,) Ephemeridum noſtrarum Annus, ex Decuria ſecunda Miſcellaneorum, ſeptimus, à Bibliopola hujus loci, aliàs Amico, munus acceptisſimum exhiberetur. Offeret ſe commoda occaſio fortaſſe, qvando id officii abs me, per ARGUM Oculisſimum, Collegam Conjunctisſimum, Patronum ſingularem, exegiſtis, ut in laudes inclytæ Academiæ IMPERIALIS, libertate Oratoriâ excurram; fortibus ſimul, non ſpecioſis tantùm pugnaturus armis contra lividos, qvi Theonino dente rodunt Univerſitatem tantam. Cùm non modò in Europæ Regnis exteris, *Britanni*, *Dani*, *Galli*, *Itali*, *Poloni*, (ne commemorem *Helvetios Belgasq;*) ſed ultrà Garaman-

tas etiam ad Orientem Solem, *Indiam* vicario regentes nomine Collegæ ambiant ac admirentur; qvin & IMPERATOR Augustissimus ornare tueriqve studeat potenter. Jam hæc Hypomnemata non solùm, sed & ea, qvæ de HALURGIA Curiosa ACADEMICA in schedas, ex abstrusioribus Naturæ, aliqvot conjeci, juris vestri sunto. Per Vos asserantur, emendentur, per Vos supprimantur; dummodò Vos salvi sitis! Sic valete, sic favete

Wittebergæ ipsis Nonis Junii, Ao. 1690.

VESTRO,

si meretur,

PHOSPHORO.

Appendix
Halurgiæ Academicæ.

Paucis plurima comprehensurus, Hypomnemata subjiciam hîc, in compendio.

I.

SIne Salium cognitione accurata nihil in Chymia solidi, & magni unqvàm exspectari, vel elaborari potest.

II. *Δός μοι πȣ̃ στω̃, ἐν γῆ ἁλμηρώδει, καὶ κινήσω τὴν ἁλουργίαν.*

III. Salia ex calce viva incredibilem in regno Minerali (salia ingressum qvippe faciunt,) & Vegetabili, ne qvid de Animali dicam, usum exhibent.

IV. Sal urinosum frigida, sed calida sal parit, in communi, acidum.

V. Salia urinosa omnia, post correctionem sui, à corporibus jam liberata alienis, generis ejusdem sunt.

VI. Inter salia alia acida subtilissimum, in regno Vegetabili est Sp. vini, ut in Animali, ∽ urinæ, inter urinosa.

VII. In regni triplicis corporibus compositis duo naturaliter inveniuntur salia, sapore maximè contraria.

IIX. Alkalia in acida mutantur salia, & sic reciprocantur invicem; cum uni demitur, & alteri confertur terra sua. Metamorphosis & Proteus πολύτροπος ex visibilibus corpusculis, invisibilibusq; oritur; hinc mille corporum compositorum transmutationes.

IX. Modò dominatur acidum, ſub jugum acto urinoſo, modò urinoſum, acido ſuppreſſo. Ex conflictu utriusqve ſal compoſitum fit neutrum.

X. Sal μαρανθεὶς colligitur ex vitris; qvæ Naturæ ultima & artis ſunt, nec non ſterilibus arenis ac lapidibus.

XI. A ſale pelluciditas potiſſima vitrorum eſt.

XII. Integra ⦶ libra in deſtillat. vix ultra $\frac{1}{4}$ ℔ ⊖is exhibet.

XIII. ⦶. liberandum maximè à ⊖le ſuo heterogeneo; qvem ⦶ tri purgatores nominant den Schalck: hoc ſal commune ac impurum adhuc eſt.

XIV. Ligna putrida plus ⊖lis fixi dant, qvàm cineres, ex lignis aridis combuſtis.

XV. Salis veſci cubicæ figuræ ac moleculæ, particulæ ⦶ ſæ verò ſunt hexagonæ, aut conicæ. Cancrorum oculi injecti faciunt obtuſa horum ſpicula. Ex inſtituto de his *Robert.* HOOCK & LEEWENHOEK.

XVI. Communi ⊖le ſaturata aqva, determinatam adhuc ⦶i qvantitatem, certam recipit vitrioli, & portionem debitam ⊖nis: qvod curioſum obſervatu eſt.

XVII. Sal candidum, albedine ac luce plenum.

XIIX. Flante Boreâ ſal petræ creſcit lætiùs, qvàm Zephyro, aut Euro.

XIX. Herbâ & flos memorabilis *ros Solis* ſal ex aëre (ſalivam cœli, ſiderum ſudorem eleganter *Plinius* appellat X. Hiſt. Nat. 12.) attrahit, ſub forma guttæ aqveæ, Auguſto menſe, & Canicularibus diebus.

XX. Herbæ *Kali* loco maximè *Anthyllis* cum *Seto* minori prodeſt, ad combuſtionem, ſalis famulam.

XXI. Nil congelat, & nil coagulatur, absqve ⊖le: Sal gemmis omnibus duritiem conciliat nec non metallis.

XXII. Novi ſalis indies regeneratio ſalſuginis magnetem arguit in terris elixiviatis.

XXIII. In ☿o ſal & ſalſugo eſt; ſed non reciprocè.

XXIV. Sal meritò vocari poteſt aqva, manûs qvæ non madefaciat.

XXV. Si ⊖li ♀ri affundas ⊖♎, O verum inde oritur.

XXVI.

XXVI. Salia fixa, seu Alkalia, solius artis opera; ut urinosa maximè, producta sunt Naturæ.

XXVII. Salia fixa & Alcalisata, per se etiam, in crystallos cogi possunt.

XXIIX. Nescio, qvid cogitaverit *Agricola* Tract. de ♄. ad *Johannem Poppum* notis? qvòd metallorum omnium hostem juratissimum vocavit Nitrum.

XXIX. Idem nihilominùs ex vero docuit, Crystallos ⊖lis dulces præparandi, methodum, sed circumspectè observandam; Tract. de ⊖le p. 774. ad *Popp*.

XXX. Sal fermentescere, aut computrescere in se non potest.

XXXI. ♎ ✱ aperto vitro colloca in mensâ unâ, in remotiore altera accende 🜍, & admitte auram, invisibiles visibiles reddentur spiritus, & magnetismo rapiente, etiam per distans spacium.

XXXII. Salis beneficio, ad longum tempus, à corruptione liberum servari potest animal demortuum.

XXXIII. Solâ aqvâ salsâ plumbum verti posse in ☿m currentem, asserit *Becherus* p. 81. supplem. Phys. subt. mihi hactenùs res non successit in ♄i. limatura, & *Hallensi* muria.

XXXIV. Idem ex lumbricis tradidit, se Nitrum præparasse; sicuti ex parietibus & muris sal petræ parturit Natura.

XXXV. Sp. vini & ⦶ ♎. qvemadmodùm & ⊖ ♎. sine aperto igne obtineri potest.

XXXVI. ⊖ vescum sapore gratiori, & ad sanitatem propiore potest imbui.

XXXVII. Incensus pulvis pyrius superiora petit, propter ⦶tri conicam in minimis figuram.

XXXIIX. Pro solutionis & secretionis variatione, aliam aliamqve larvam præ se ferunt salia.

XXXIX. ⊖lia volatilia blandissimâ & symbolicâ solutione solvere sine igne ac colligere, jucundum artificium. Optimè descripsit *Etmüll*. l. 1. c. 7. Chim. Rat. 3.

XL. Idem verè docuit processum, in Museo qvovis ⊖♎, etiam ✱ci, conficiendi, ad fornacem positâ arenâ.

XLI. Qvò plus boli, vel argillæ ⦶ro additur, hoc copiosior illius obtinetur spiritus. Sed ne qvid nimis!

XLII. Præ-

XLII. Præcipitationes liqvidorum corporum ſalinæ ſuperant metallicas. *Glauberus* hîc meretur fidem oppidò, 2. part. p. 436. Germaniæ ſalut. Via duplex, humida & ſicca eſt. Si Aqv. f. in qva ſolut. ☽ eſt, injiciantur ♀ laminæ, aggredietur, uti conſtat, Aqv. f. ♀em, dimittet ☽. poſtea in forma pultis albicantis. Huic ſi bacillum terreum immittas, relinqvet Aqva f. rurſum ♀em, aggredietur ♂. ſi adjicias eidem Zinckum, aliudve ſimile metallum, iterùm relinqvit ♂. pulveris in forma. Sic acet. 🜊 ♉ii, lixiv. è cineribus fagi vitr. ol. ♀ri, corallia & uniones, acida, lac caſeoſum; primoq; nominandus ☿ præcipitare ☉ ſolet.

XLIII. Lepidum Phænomenon eſt, ⊖ Apſynthii conficere poſſe, ſine △. atqve Sole, vini generoſioris ope, in profunda cella. Qvi deſiderat proceſſum, conſulat W. methodum de Sale, p. 121.

XLIV. Mercurio injiciuntur, à ſaliva hominis jejuni, compedes.

XLV. Saliva hæc fermenti ſtomachalis maſſam imbuit ac inficit.

XLVI. Salivæ beneficio (ſi herba qvædam conteratur manè dentibus, & propinetur cani bolus carneus, aut ſalivatus panis) ſympatheticè attrahitur invitum animal. Hûc digitum *Helmontius* intendit, de Magn. vuln. curat. n. 24. Cervi œſtro perciti, ſalacioris hirci, aliaqve hîc non memoro miranda. Amor ſcilicet & odium ex ſalium diverſitate, inter multa animalia, consurgit.

XLVII. Salia qvædā concentrata per combuſtionem, parte decimâ plus tribuunt fœcundi vineis & agris, qvàm communis ruſticorum fimus.

XLIIX. Qvibus nimio plus humet lingva, vel areſcit, ſapores minùs commodè dijudicant; ſaliva enim debita, miniſtra eſt ſaporis.

XLIX. Exſpuens ſalivam ſe ab omni dicitur contagio præſervare poſſe, D. *Dobreſzenskio*; faciant periculum, qvi curant ægros.

L. Spiritus corporei ſunt ſalia in aëre reſoluta. Indicta ſunto, qvæ Naturæ rerum & Experientiæ reſpondent minùs.

SOLI DEO GLORIA!